

NEMIS TILINI TINGLASH MALAKASINI OSHIRISHNING AHAMIYATI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10837265>

Boqiyeva Mavjudaxon Shokirovna

Andijon davlat universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada nemis tilini tinglab tushunish mahorati, ko'nikmasi va uning ahamiyati va shuningdek tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantirishda samarali qir qancha asosiy strategiyalari va usullari ko'rsatib o'tilgan.

Kalit so'zlar

strategiya, usullar, aksent, dialekt, ko'nikma, mahorat, audio.

Nemis tilida so'zlashuvchilar bilan mazmunli suhbatda ular aytayotgan narsalarni kuchli tushunish talab etiladi. Samarali muloqot yaxshi tinglash qobiliyatini talab qiladi. Faol tinglash, shuningdek, ma'lum bir aksent yoki dialektni tushunishga yordam beradi. Agar siz ma'lum bir mintaqaga ko'chib o'tmoqchi bo'lsangiz, u erda mahalliy aholining aksentini tinglash sizga yordam beradi.

Televizion seriallar va filmlarni tomosha qilish orqali nemis madaniyati bilan chuqur shug'ullanang. Bu tinglash va tushunish qobiliyatingizni oshirishga yordam beradi. Nemis tilida tinglash qobiliyatingizni oshirish tilni ravon bilishingiz uchun juda muhimdir. Til tinglash qobiliyatingizni yaxshilash uchun bir qancha usullar mavjud va ular quyidagilardir:

- Faol tinglash: biror narsani tinglaganingizda, kontekst bilan faol shug'ullanishga harakat qiling. So'zlar, iboralar, urg'u va mazmunning umumiy kontekstiga e'tibor qaratishga harakat qiling. Audioning ma'nosini tushunishga harakat qiling.

-Amaliy: Tilni bilishning eng muhim omillaridan biri izchillikdir. Amaliyotingiz uchun ma'lum vaqt va joyni aniqlang.

-Turli kontent: Tinglash manbalarigizni diversifikatsiya qilish tinglash qobiliyatingizni yaxshilashga ham yordam beradi. Podkastlar, filmlar, teleseriallar, musiqa va audio adabiyotlar kabi ommaviy axborot vositalarining turli shakllari bilan shug'ullanang. Bu turli dialekt va mavzularga sho'ng'ishga yordam beradi.

-Subtitrlar yoki transkriptlar: Yangi boshlanuvchi sifatida siz nemis tilida subtitrlar va transkriptlarni beradigan tarkibdan boshlashingiz mumkin. Bu

mazmuni va ma'nosini tushunishga yordam beradi. Sekin-asta nemis subtitrlariga, so'ngra hech qanday yordamisiz materialga o'ting.

-Faol tinglash mashqlari: diqqatni maxsus tinglash mashqlariga qarating va uni mashq qiling. Qisqa audio klipni tinglang, eshitganlaringizni umumlashtiring va u bo'yicha savollarga javob bering.

-Qiyinchilik darajasini oshiring: Dastlabki izohlarda ta'kidlanganidek, tegishli murakkablik darajasini aniqlash juda muhimdir. Biroz qiyin, ammo tushunarli bo'lgan tarkibdan boshlang. Oldinga qarab, asta-sekin murakkabroq materialga o'ting.

-Texnologiyadan foydalaning: Tinglash mashqlari va vazifalarini ta'minlovchi til ta'limi ilovalari va platformalaridan foydalaning. Ko'pgina bunday ilovalar sizning artikulyatsiyangiz va tushunishingiz haqida tushuncha beradi.

-Til almashinuvi va suhbatdoshlar: ona tilida so'zlashuvchilar yoki malakali o'quvchilar bilan suhbatlashish tinglash qobiliyatingizni sezilarli darajada oshirishi mumkin. Bu sizga haqiqiy dialogni boshdan kechirish imkonini beradi va turli urg'u va nutq usullariga moslashishga yordam beradi.

-Eslatmalar oling: Tinglayotganingizda notanish so'zlarni yoki iboralarni yozib oling. So'z boyligingizni kengaytirish uchun ularni kelgusida ko'rib chiqing va mashq qiling.

-Fikr-mulohazalarni izlang: Agar iloji bo'lsa, ona tilida so'zlashuvchilar yoki tajribali o'quvchilardan tinglash qobiliyatingiz haqida fikr-mulohazalarni so'rang. Ular qimmatli istiqbollarni taqdim etishi va sizda mavjud bo'lgan noto'g'ri tushunchalarni tuzatishi mumkin.

Nemis tilini tinglash bo'yicha eng muhim mashqlar:

1.Nemis teleseriallari va filmlarini tomosha qiling: nemis televideniyesi va filmlari haqiqiy tildagi boy kontentni taqdim etadi. Qobiliyatlaringiz oshgani sayin, asta-sekin o'z tilingizdagi subtitrlardan nemischa subtitrlarga o'ting. Ko'plab nemis teleko'rsatuvlari va filmlari oqim xizmatlarida mavjud.

2.Nemis podkastlari va musiqalarini tinglang: Bular tinglashni yaxshilash uchun qiziqarli usullardir. So'zlarga e'tibor qaratib, bir nechta nemis musiqa janrlarini tinglashga harakat qiling. Sizni qiziqtirgan mavzular bo'yicha podkastlarni o'rganing, chunki ular ko'pincha organik suhbatlar va almashinuvlarni o'z ichiga oladi.

3.Til-savdo hamkorlari: Nemis tilida so'zlashuvchilar bilan muloqot qilish uchun ilovalar yoki til almashish dasturlaridan foydalaning. Siz ular bilan suhbatlashish orqali ko'plab urg'u, dialekt va haqiqiy muloqot stsenariylari bilan tanishasiz. Buning evaziga siz ularga til bilimlarini oshirishda yordam bera olasiz.

4. Til o'rganish uchun ilovalar va veb-saytlar: Ko'plab ilovalar va veb-saytlar til o'rganuvchilarga xizmat qiladi, manbalar va ona tilida so'zlashuvchilar ishtirokida tinglash faoliyati bilan ta'minlaydi. Ushbu vositalar tinglashni mashq qilish uchun amaliy va tashkiliy yondashuvdir, chunki ular ko'pincha turli mahorat darajalariga moslashish uchun yaratilgan.

Xulosa qilib aytganda, nemis tilini tinglash ko'nikmalarini oshirishga amaliy shug'ullanish juda ham muhim. A1 dan C2 darajalariga qadar, an'anaviy til chegaralarini kesib o'tuvchi o'quv dasturini murakkab tarzda o'qib, nemis tilida og'zaki nutqning melodik nuanslariga katta e'tibor beradi. Qiziqarli mashqlar, haqiqiy dialoglar va turli urg'ularga ta'sir qilish orqali o'quvchilar fundamental tushunishdan ilg'or mahoratga o'tishadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. K.A. Krilova "Chet tili darslarida tinglashni o'rgatish texnikasi. Ingliz tili darslarida tinglashni o'rgatish metodikasi Ingliz tili darslarida tinglashni o'rgatish bosqichlari"

2. Madina Shirova (Uzbekistan, Karshi) Tinglab tushunishni rivojlatiruvchi method va mashqlar

3. H Douglas Brown, Language Assessment Principles and Classroom Pearson Education, 2004), 118p.

4. I. S. P. Nation and J. Newton, Teaching ESL/EFL Listening and Speaking (Routledge: New York, 2009), 37p.

5. Krishnaswamy, N., and Lalitha Krishnaswamy, N. Teaching English: Approaches, Methods and Techniques, Macmillan India Ltd.